

Het syndroom van Cushing bij de hond

Mijn hond heeft het syndroom van Cushing. En nu?

Dit boekje werd speciaal ontwikkeld om antwoorden te geven op vragen die u misschien heeft met betrekking tot het syndroom van Cushing.

Met medicatie en een goede opvolging kan uw hond zich snel beter voelen en kunnen de symptomen van de ziekte van Cushing onder controle gehouden worden.

De informatie in dit boekje zal u helpen om als eigenaar goed op de hoogte te zijn van de behandeling die uw hond krijgt en met behulp van het schema achteraan kan u samen met de dierenarts goed de behandeling opvolgen.

Wat is het syndroom van Cushing?

Honden met het syndroom van Cushing maken teveel cortisol aan, dit is een hormoon dat het metabolisme van het lichaam helpt te regelen. Teveel van dit hormoon kan schadelijke effecten hebben op de organen en op de mogelijkheid van het lichaam om het eigen metabolisme te regelen.

Een korte omschrijving

Het syndroom of de ziekte van Cushing is één van de meest voorkomende endocriene aandoeningen bij honden, deze komt meestal voor bij honden van middelbare leeftijd of bij oudere honden.

Cortisol wordt geproduceerd door de bijnieren, 2 kleine klieren die in de buikholte liggen naast de nieren. Het hormoon ACTH regelt de productie en de vrijstelling van cortisol door de bijnieren. ACTH zelf wordt gemaakt door de hypofyse, een klier ter grootte van een erwt die aan de basis van de hersenen ligt.

De concentratie van cortisol in het bloed van gezonde dieren varieert steeds omdat de nood van het lichaam aan cortisol ook steeds fluctueert. Bijvoorbeeld in een periode van ziekte of stress zal de productie van cortisol door de bijnieren stijgen. Als deze periode van "stress" voorbij is, dan zal de concentratie van cortisol in het bloed terug dalen naar het normale niveau.

Overproductie van cortisol

Bij honden met het syndroom van Cushing maakt het lichaam chronisch een teveel aan cortisol aan en dit meestal sinds een reeds lange tijd. Hoewel de concentratie van cortisol in het bloed een grote variatie kent bij alle honden is het gemiddelde gehalte aan cortisol bij honden met Cushing veel hoger dan bij gezonde honden. Het teveel aan cortisol in het bloed heeft een schadelijk effect op veel verschillende organen en op het metabolisme van het lichaam.

Wat is de oorzaak van het syndroom van Cushing?

Het syndroom van Cushing is meestal het gevolg van een gezwel (vaak goedaardig) van de hypofyse (meest frequent) of van de bijnieren (minder frequent). Onafhankelijk van de oorzaak zal een hond met de ziekte van Cushing bepaalde symptomen ontwikkelen die in het begin vaak geassocieerd worden met "ouder worden".

De meeste honden met Cushing (80 - 85%) hebben een goedaardig gezwel ter hoogte van de hypofyse. De cellen van dit gezwel produceren grote hoeveelheden van het hormoon ACTH, dit hormoon zet dan de bijnieren aan tot een overproductie van cortisol.

In 15 - 20% van de gevallen wordt Cushing veroorzaakt door een gezwel van de bijnier (meestal ter hoogte van 1 bijnier, in heel zeldzame gevallen van beide bijnieren), dit gezwel produceert een te grote hoeveelheid cortisol.

Wat de oorzaak ook is, het resultaat is altijd hetzelfde, namelijk er wordt meer cortisol geproduceerd dan nodig is voor het lichaam. Dit heeft als gevolg dat er zich langzaam klinische symptomen beginnen te ontwikkelen die geassocieerd worden met het syndroom van Cushing.

Hoe kan ik het syndroom van Cushing herkennen?

Het syndroom van Cushing ziet men vaker bij oudere honden en bij kleinere hondenrassen. Haarverlies, een opgezette buik, huidproblemen, veranderingen in gedrag, frequent plassen en een overdreven goede eetlust zijn de meest opvallende tekenen van de ziekte. Maar deze zijn heel gelijkaardig aan het normale verouderingsproces dat honden meemaken, daarom is het soms moeilijk om de ziekte te diagnosticeren en op te volgen. Daarom is het steeds goed om de veranderingen in gedrag of uitzicht die u ziet bij uw hond te noteren en goed bij te houden.

Hoewel er een aantal typische klachten zijn bij het syndroom van Cushing wordt dit in eerste instantie niet altijd opgemerkt.

De meest herkenbare tekenen van Cushing zijn:

- Vaak plassen (met mogelijks incontinentie)
- Veel drinken
- Overdreven goede eetlust
- Hijgen, zelfs in rust
- Spierzwakte en vermindering van de spiermassa
- Frequente infecties van de urinewegen (blaasontsteking)
- Opgezette buik
- Lusteloosheid
- Haarverlies, dunne huid en steeds terugkerende huidinfecties

Opmerking: niet alle honden reageren op dezelfde manier, dus het is mogelijk dat uw hond niet alle symptomen vertoont die hierboven beschreven worden. Hou steeds goed de veranderingen bij die u vaststelt in het gedrag of uitzicht van uw hond.

Als u zich zorgen maakt over de gezondheid van uw hond, raadpleeg dan onmiddellijk een dierenarts.

De vitaliteit terugwinnen.

Diagnose van het syndroom van Cushing

Uw dierenarts zal een vermoeden van het syndroom van Cushing hebben op basis van de klinische symptomen. Maar de echte diagnose van de ziekte is niet altijd gemakkelijk te stellen en daarvoor is het mogelijk dat uw hond verschillende bloed- en/of urineonderzoeken moet ondergaan.

In de meeste gevallen treden de symptomen van de ziekte van Cushing heel geleidelijk op, waardoor het gemakkelijk is om erover te kijken.

Als uw dierenarts een vermoeden heeft van het syndroom van Cushing, dan zal hij een aantal onderzoeken uitvoeren om de diagnose te bevestigen. Vaak gaat dit gepaard met een algemeen bloedonderzoek om de algemene gezondheid van uw hond te kunnen beoordelen.

De concentratie van cortisol in het bloed vertoont een grote variatie gedurende de dag, zowel bij honden met Cushing als bij gezonde honden. Daarom kan de diagnose van Cushing niet gesteld worden alleen op basis van het meten van het cortisolgehalte in het bloed. Er zullen dus andere testen nodig zijn om de diagnose te bevestigen, uw dierenarts kan u vertellen welke testen hij toepast aangezien er verschillende mogelijkheden bestaan.

Afhankelijk van het type onderzoek dat gebruikt wordt is het mogelijk dat uw dierenarts vraagt om uw hond gedurende een paar uur of de hele dag in de praktijk te laten om zo de onderzoeken te kunnen uitvoeren.

Het belang van een behandeling

Een behandeling kan de levenskwaliteit van uw hond aanzienlijk verbeteren en gaat ook de ontwikkeling van verdere, mogelijke levensbedreigende complicaties tegen.

Het syndroom van Cushing heeft, zoals u waarschijnlijk al zelf heeft gemerkt, een negatieve impact op de levenskwaliteit van uw hond en indien de ziekte niet behandeld wordt kan ze leiden tot andere aandoeningen zoals:

- Suikerziekte
- Hoge bloeddruk
- Pancreatitis (ontsteking van de pancreas)
- Infecties van de nieren of urinewegen
- Bloedklonters in de longen

Behandeling met medicatie

Nu dat uw hond gestart is met de behandeling zou u al snel verbeteringen moeten kunnen vaststellen. Het is heel belangrijk dat u heel strikt de aanwijzingen van uw dierenarts opvolgt.

De dierenarts zal u vragen om heel **regelmatig op controle** te komen. Dit is heel belangrijk om de evolutie van de ziekte op te volgen en om de juiste dosering van de medicatie te vinden.

Uw dierenarts zal evalueren hoe uw hond reageert op de behandeling door:

- **Te kijken of er verbeteringen zijn van de klinische symptomen.**

Dit is een heel belangrijk punt waarbij u als eigenaar een cruciale rol speelt. Hou uw hond goed in de gaten tijdens de opstart van de behandeling en vertel aan uw dierenarts tijdens de controlebezoeken hoe uw hond het doet.

- **Bloedonderzoeken uit te voeren.**

Hieruit kan de dierenarts ook afleiden of de behandeling naar wens verloopt en of er eventueel wijzigingen moeten gebeuren in het behandelingschema.

De aanpak van het syndroom van Cushing

Het syndroom van Cushing kan niet helemaal genezen worden, maar het kan wel goed onder controle gehouden worden met behulp van medicatie. Deze kan ervoor zorgen dat de klinische symptomen aanzienlijk verminderen en dat de levenskwaliteit van uw hond er op vooruit gaat.

Uw huisdier de beste verzorging geven

Het is belangrijk dat uw hond goed wordt opgevolgd en regelmatig bij de dierenarts op controle gaat. Zo kan hij van heel dichtbij opgevolgd worden en kan zijn behandeling aangepast worden indien nodig. Dit maakt ook de kans op complicaties kleiner.

Zelfs als uw hond het heel goed doet tijdens de behandeling zal uw dierenarts vragen om regelmatig op controle te komen, dit blijft heel belangrijk om de evolutie van de ziekte op de voet te volgen en in te grijpen wanneer het nodig is. Uw dierenarts zal aangeven hoe vaak u best op controle komt.

Indien u tijdens de behandeling van de ziekte van Cushing bij uw hond iets abnormaals ontdekt of als uw hond braakt, diarree heeft, niet meer wil eten of lusteloos wordt, contacteer dan zo snel mogelijk uw dierenarts.

Verdere opvolging en verzorging

Als de dierenarts bij uw hond de ziekte van Cushing heeft vastgesteld dan is het belangrijk om strikt zijn aanwijzingen met betrekking tot de behandeling en opvolging te volgen.

De pagina's hiernaast kunt u samen met uw dierenarts gebruiken om uw afspraken en opmerkingen te noteren. Zo kan u er samen voor zorgen dat uw hond de best mogelijke verzorging krijgt.

Opvolgen van de behandeling

Stempel van de dierenarts

Patiëntengegevens

Naam van de hond: _____

Naam van de eigenaar: _____

Geslacht: _____ Mannelijk / Vrouwelijk

Leeftijd: _____ jaar

Gecastreerd/Gesteriliseerd: ja / nee

Ras: _____

Krijgt de hond reeds andere medicatie?
Indien ja, gelieve hieronder de details neer te schrijven.

Voor de start van de behandeling

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 1

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 2

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 3

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 4

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 5

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 6

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verlaagd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 7

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verlaagd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 8

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verlaagd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 9

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verlaagd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 10

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

Controlebezoek 11

Datum: _____

Lichaamsgewicht: _____ kg

Cortisol waarde **voor** ACTH Stimulatietest: _____

Cortisol waarde **na** ACTH Stimulatietest: _____

Symptomen:

Eetlust	
Hijgen	
Drinken	
Plassen	
Beweging	
Huid- en vachtproblemen	

NOTEER: -- heel erg verlaagd = normaal ++ heel erg verhoogd
- verlaagd + verhoogd

Behandeling: _____

Opmerkingen / Adviezen: _____

Datum volgend controlebezoek: _____

De vitaliteit terugwinnen.

Poorthoevestraat 4, B-3550 Heusden-Zolder, Tel +32 (0)14 44 36 70
info.be@dechra.com - www.dechra.be

